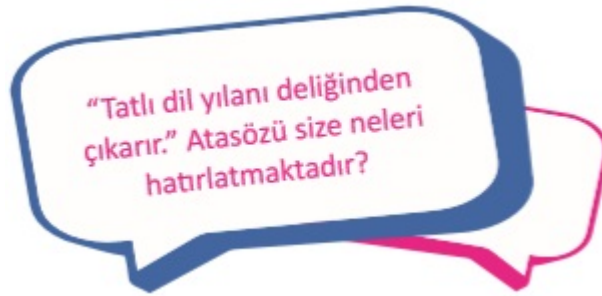

Trafikte İletişim

C. TRAFİKTE İLETİŞİM

1. Trafikte Konuşma Üslubu

İnsanların çektikleri sıkıntıların başında dilleri sebebiyle yaşadıkları gelmektedir. Çünkü yaşanan iyi veya kötü birçok şey dil yüzünden yaşanmaktadır. Birçok insan dili sebebiyle en büyük musibetlere uğramışlardır. “Dilin kemiği yoktur.” sözü bunun en iyi delilidir.

Bu yüzden konuşma uzvumuz olan dilin ıslah edilmesi gerekmektedir. Sosyal hayatta, özellikle trafikte konuşma üslubu birçok olumsuzlukları ortadan kaldırmaktadır. Kişilerin birbirlerini dinlemeleri, özellikle de tatlı bir ifade kullanmaları ortamı yumuşatarak tartışmaları ortadan kaldırır ve olay tatlıya

bağlanır. Ayrıca iki kişi arasında konuşulan konuların başkalarına aıklanmamasının da bir adap kuralı olduğu unutulmamalıdır. Konuşurken aşağıdaki hususlara dikkat etmek gerekir.

- Söylenen szn nereye varacağını hesaplamak
- Gönül kırıcı ifadelerden uzak durmak
- Başkasının düşüncelerine değer vermek ve onun sözünü kesmemek
- vgde de yergide de ölçülü olmak } Gereksiz sözlerden uzak durmak
- Konuşurken muhatabın anlayacağı şekilde tane tane konuşarak lafları eğip bkmemek

Muhatabını dikkate alarak konuşmak, muhatabın sözlerinde ayıp ve kusur aramamak (Konuşma slubu videosu izlenecek.)

a) İletişim

İletişim bir mesajın iki kaynak arasında karşılıklı iletilmesi olarak tanımlanabilir. Günlük yaşamın her anında birileri ile iletişim kurmaktayız. Gerek gündelik basit işlerimiz için gerekse belli amaca dönük daha özel işlerimiz için sürekli iletişim halindeyizdir.

İletişim dendiğinde sadece karşımızdaki kişi ile konuşmak anlaşılmamalıdır. Çevremizdeki insanlarla kurduğumuz iletişimin önemli bir kısmı sözsüz iletişimdir. Buradan da anlaşılacağı üzere iletişim sözlü ve sözsüz iletişim olarak iki başlıkta incelenebilir.

• Sözlü İletişim

Sözlü iletişim bir insanla karşılıklı olarak oluşturduğumuz, diyaloglar içeren bir iletişim şeklidir. Duygu ve düşüncelerimizi karşımızdaki kişiye kelimeler kullanarak iletiriz. Örneğin evimizin önündeki otoparka aracını uygunsuz bir şekilde park eden komşumuza “Rica etsem aracınızı daha uygun bir şekilde park eder misiniz?” dememiz sözlü olarak kurduğumuz bir iletişim biçimidir.

• **Sözsüz İletişim veya Beden Dili**
Sözsüz iletişimse adından da anlaşılacağı üzere kelimelerin kullanılmadığı bir iletişim biçimidir. Duygu ve düşüncelerimizi karşımızdaki kişiye jest ve mimiklerimizle iletiriz. Yukarıda verdiğimiz örnek üzerinden gidecek olursak, aracını uygunsuz bir şekilde park eden komşumuza doğru bakıp, yüzümüzü eķřittiğimizde veya davranışından rahatsız olduğumuzu belli etmek için yzmzle veya bedenimizle yaptığımız bir hareketle duygumuzu ona iletmek istiyorsak burada da sözsüz iletişimi kullanmış oluruz.

İletişim şekillerinden bir diğeri de beden dili ile yapılan iletişimdir. Beden dili iletişim en etkili iletişim

şekillerinden birisidir. Beden dili; el, kol, göz hareketleri, yüz ifadesi, jest ve mimiklerden oluşan zihinsel ve fiziksel faaliyetlerle desteklenen sözel olmayan iletişim şekline denir.

“Bir kişi veya hayvanın jestler, mimikler ve hareketler ile sözel olmayan iletişim kurmasıdır.”

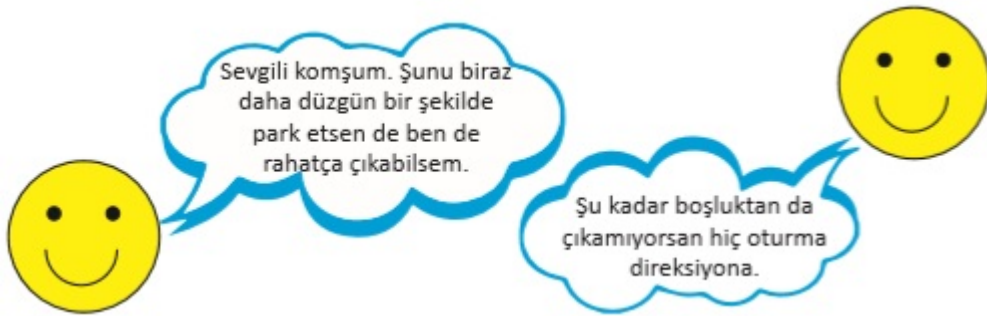
Beden dilinde; vücudumuzun duruşu, oturma şeklimiz, el, kol, baş hareketlerimiz, göz temaslarımız, jest ve mimiklerimizin her birisine bir anlam yükleyerek iletişimi kurmamız mümkündür.

Trafikte sözel iletişimden daha çok beden dili kullanılmaktadır. Çünkü araçların araya koyduğu mesafe sebebi ile sözel iletişime imkan olmadığı zaman anlaşmalarımız el, kol, jest ve mimiklerle olmaktadır. Uygun beden dili olumlu sonuçlar verebileceği gibi kızgınlığımızı ve öfkemizi ortaya koyan beden dili de olumsuzluklara davetiye çıkarmaktadır.

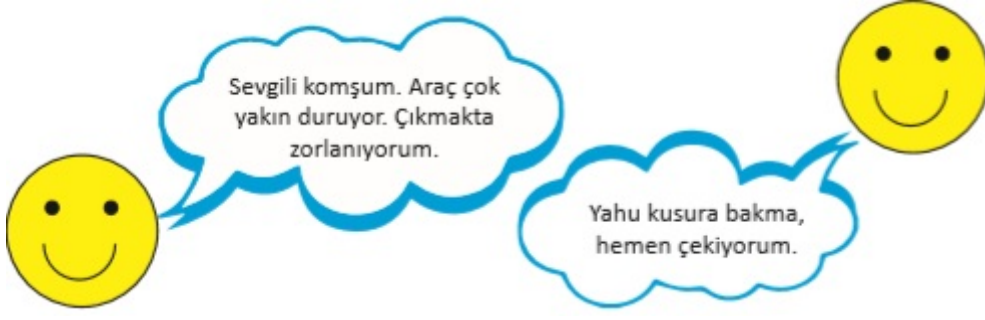
Beden dilini iyi kullanan kişiler başarılı insanlardır. Bazen birkaç cümle ile ifade edemediğimiz bir olayı bir jest veya mimikle yahut da diğer hareketlerimizle çok rahat ifade etmemiz mümkündür.

• **Ben Dili**
Sözlü iletişim kurarken de dikkat edilmesi gereken durumlar vardır. Sözlü iletişimde “ben dili” kullanmaya özen göstermek daha sağlıklı iletişim kurulmasını sağlayacaktır. Ben dili karşımızdaki kişiyi suçlamak yerine, ona kendi duygu ve düşüncelerimizi sunarak yaptığı davranışı fark etmesini sağlamak için kullanılan dildir. Ben dilinde duygu ve düşünceler sen dili yerine ben dili ile ifade edilir. Korktum, üzüldüm, düşünüyorum, hissediyorum gibi ifadeler ben diline örnek ifadelerdir. Korkutuyorsun, üzüyorsun, hissettiriyorsun gibi ifadeler ise sen diline ait ifadelerdir. Bir örnekle durumu açıklayalım:

Komşumuz aracını bizim aracımıza çok yakın park etmiş ve bu nedenle biz otoparktan çıkamıyoruz. Sen dili kullanılarak örneği devam ettirdiğimizde şöyle bir tablo ortaya çıkabilir:

Birinci kişi “park etsen de” diyerek sen dilini kullanmış ve karşısındaki kişiye bir suçlamada bulunmuştur. Verdiği gizli mesaj nedir? Ona düzgün bir şekilde park edemiyorsun mesajı vermektedir. Komşusu ise park etme becerisinin sorgulandığını ve beceriksizlikle suçlandığını hissettiğinden kendini savunmakta ve karşı atakta bulunmaktadır. O da komşusunun şoförlük becerisini sorgulayarak “ bu kadar boşluktan çıkamıyor musun ?” demektedir. Sen dili yerine ben dili kullanılırdı örnek şu şekilde ilerleyebilirdi:

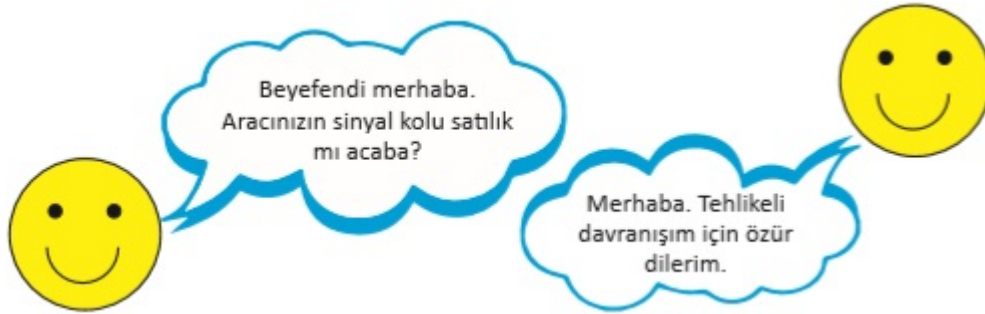
İkinci örnekte ortada direk olarak bir suçlama olmadığı için, kimse de kendini savunmak zorunda kalmamıştır.

b) İletişimde Mesajın Önemi

İster sözlü olarak isterse sözsüz olarak iletişim kuralım her durumda karşımızdaki kişilere bir mesaj iletiriz.

Gönderdiğimiz mesaj muhatap olduğumuz kişi tarafından algılanır ve ona gönderdiğimiz mesajda ne dediğimiz anlaşılmaya çalışılır. Burada mesaj gönderen kişi vermek istediği asıl mesajı saklayarak karşı tarafa gönderebilir. Mesajı alan kişi bazen asıl mesajın ne olduğunu anlar bazen ise anlayamayabilir. Bazen de mesaj gönderen kişinin gizli bir mesajı olmadığı halde mesajı alan kişi, sanki başka bir mesaj varmış gibi algılar ve karşısındaki kişiye öyle cevap verir. Mesajları açık bir dille iletme trafikte önem arz etmektedir. Ayrıca iletişimde suçlayıcı bir dil kullanmak karşımızdaki kişiyi savunmaya itebilmektedir. Kişi kendini savunmaya başladığı anda yaptığı davranışı objektif olarak değerlendirme şansını kaybetmektedir. Şimdi bunu bir örnekle açıklayalım:

Yukarıdaki örnekteki birinci kişi aracınızın sinyal kolu satılık mı acaba derken neyi kastediyor? Vermek istediği asıl mesaj nedir? Karşısındaki kişiye hangi duygusunu iletme istiyor? Bu soruların cevaplarına bakalım. Muhtemelen karşısındaki kişi sinyal vermeden şerit değiştirmiş ve diğer aracı tehlikeli bir duruma sokmuş olabilir. Bu duruma öfkelenen birinci kişi öfkesine yenilmemek ve olayı daha da büyütmemek için iletişimin önemli bir unsuru olan mizah dilini kullanmış ve diğer sürücüyü sinyal kolunun satılık olup olmadığını sormuştur. Burada asıl vermek istediği mesaj, "sinyal vermeden önüme atladın, beni tehlikeye soktun, bu beni öfkeli yaptı" mesajıdır. İkinci kişi ise sinyal vermemekle yaptığı hatayı anlamış ve karşısındaki kişinin aslında hangi mesajı vermek istediğini anlayarak ondan özür dilemiştir.

Günlük yaşantımızdaki iletişimimizin çoğu bu şekilde örtük mesajlarla doludur. Çocuğumuza, eşimize, dostumuza bir şey söylerken asıl söylemek istediğimiz mesajları kelimelerimizin altına saklarız. Trafikte de böyledir. Karşımızdaki kişiye öfkeleniriz veya içine düştüğümüz bir durumdan

korkarız ve asıl vermek istediğimiz mesajları farklı biçimlerde vermeye çalışırız. Bu noktada dikkat etmemiz gereken bir husus bulunmaktadır. Trafikte yan yana araç sürdüğümüz kişileri tanımamaktayız. Nasıl bir kişilik yapısına ve nasıl bir geçmiş birikime sahip olduklarını bilmemekteyiz. Bu durumda vermek istediğimiz asıl mesajları örtülü şekilde vermeye kalkmak iletişimde bazı sorunlarla karşılaşmamıza neden olabilir. Örneğin yukarıdaki örnekteki ikinci kişi, yaptığı hatayı fark etmemiş olsa muhtemelen birinci kişinin sorduğu soruyu şöyle de anlamlandırabilirdi: “Acaba benimle dalga mı geçiyor?”. Eğer mesajı bu şekilde algılamış olsaydı sizce vereceği karşı mesaj (tepki) özür dilemek yerine nasıl olurdu?

Trafikte örtülü olarak ilettiğimiz mesajlarla ilgili sorun yaşamamak için ben dilinin kullanılması önem arz etmektedir.

2. Trafikte Güler Yüzlü Davranma

İnsanların birbirlerine tebessümle bakmaları insanlar arasındaki buzulları erittiği gibi yıkılmaz gönül köprüleri oluşturmaya da vesile olur. Tebessümün stresi yoğun olan trafik ortamında gösterilmesi ise sihirli bir değnek gibi trafiğin seyrinde ciddi ve olumlu kazanımlar sağlar.

Trafikte kişilerin birbirleri ile olan ilişkilerinde tebessüm ve güler yüz birçok olumsuzlukları önlemektedir. Bizim kültürümüzde ve geleneğimizde bütün davranışların mutlaka olumlu bir karşılığı vardır. Bu yüzden; “Kardeşine gülümsemen, iyiliği emredip kötülükten sakındırman, yolunu şaşıranlara yol göstermen, yol üzerinde eziyet veren diken, kemik gibi şeyleri kaldırmaman, kabından mü'min kardeşinin kabına su boşaltman da sadakadır.” ölçülerini dikkate almamız gerekir.

3. Trafikte Öfke Kontrolü

İnsan derin bir zihinsel yapıya sahiptir. İnsanın zihinsel yapısı düşünce ve duygulardan oluşur. Duygusal yanımız her insanda ortak olan belli duyguları barındırmaktadır. Bu duygular yaratılıştan tüm insanlarda içgüdüsel olarak bulunur. Neşe, keder, korku, öfke, şaşkınlık, utanma, endişe, özleme gibi duygular her insanda ortaya çıkan duygulardır.

Beynimizin yapısı incelendiğinde duygularımızı depolayan ve yaşadığımız olayların duygusal yanını işleyen özel bölümlerin olduğunu görmekteyiz. Bu bölümlerin ana işlevi duygularımızı işlemek ve duygusal hafıza deposu olarak görev yapmaktır. Duygularımız insan olarak değiştiremeyeceğimiz ve doğuştan bizde var olan yapılardır. ,Duygularımız arasından bazıları sergilendiğinde çevremizdeki insanlar tarafından hoşnutlukla karşılanılır. Örneğin insanlara neşeli yaklaşp onlarla olumlu iletişim kurduğumuzda, bize karşı davranışları olumlu olmakta aramızda sıcak diyaloglar gelişebilmektedir. Bazı duygularımız sergilendiğinde ise düşmanca tepkilerle karşılaşabilmekteyiz. Örneğin karşımızdaki kişiye öfkeli ve saldırgan bir tutum içerisinde olduğumuzda, sevilmediğimizi, hoş görülmediğimizi hissederiz. Hâlbuki tüm duygular doğuştan içimizde var olan yapılardır ve ortadan kaldırılmaları mümkün değildir.

Öyleyse bir duygu için iyi ya da yapıcı duygu, başka bir duygu için kötü ya da yıkıcı duygu şeklinde bir ayrım yapabilir miyiz? Böyle bir ayrım yapmak doğru değildir. Ancak konu şöyle açıklanabilir: Duygular sergilendikleri bağlama göre değerlendirilmektedir. Örneğin çok sevdiğimiz bir yakınımızın cenazesinde başka bir yakın akrabamızın neşeli tavırları bizi öfkelerendirir. Benzer bir durum olumsuz bir duygu olarak nitelendirilebilen öfke duygusu için de geçerlidir. Örneğin vatan savunması yaptığımız bir sırada neşeli bir duygu değil, karşımızdaki düşmanı da korkutacak öfkeli bir tutum sergilemek takınılması gereken en doğru tutum olarak altı çizilebilir.

Bu iki örnekten anlaşılacağı üzere hiçbir duygu tek başına iyi ya da kötü olarak nitelendirilemez. İçinde bulunduğumuz ortama göre sergilediğimiz duyguların doğru ya da yanlış olduğundan bahsedebiliriz. Duygularımız arasında ayrım yapmamamız gerektiğini vurguladıktan sonra öfke duygumuzdan kısaca bahsedebiliriz.

a) Öfke

Öfkenin nasıl ortaya çıktığı konusunda yapılan araştırmalar, yaşantımızda ve hareketlerimizde başkaları tarafından yapılan kısıtlamaların bizde öfke duygusunu ortaya çıkardığını göstermektedir. Buradan yola çıkarak öfke duygusunun sergilenme amacının bir şeyi elde etmeye yönelik olduğu söylenebilir.

b) Trafikte Öfkenin Görünümü

Öfkenin trafikte nasıl ortaya çıktığını incelediğimizde bazı davranış kalıpları ile karşılaşmaktayız. Hızlı araç kullanma, tehlikeli manevralar yapma veya diğer trafik kurallarını ihlal etme davranışları öfke duygusu ile birlikte ortaya çıkan davranışlardır. Trafikte seyrederken sinyal vermeden aniden önümüze çıkan bir araç, makas atarak önümüzde veya arkamızdan ilerleyen bir araç veya uygunsuz bir şekilde park edilmiş bir araç gördüğümüzde içimizde hızlıca ortaya öfke duygusu çıkmaktadır. Öfkelendiğimizde vücudumuzda bir takım değişiklikler olmaktadır. Örneğin en belirgin öfke belirtisi olarak kalp atışımız hızlanmakta ve kan basıncımız artmaktadır. O anda sağlıklı düşünme kabiliyetimizde sorunlar yaşayabilmekteyiz. Böyle bir durumu birçoğumuz tecrübe etmişizdir.

Öfkenin Kontrolü

Öfke uyandıran bir davranışla trafikte karşılaştığımızda gösterebileceğimiz tepkileri üç başlıkta toplayabiliriz. Öfkenin kaynağı olan durumu görmezden gelip öfkemizi bastırabiliriz. Duruma bir anlam vermeye, neden böyle bir davranışın ortaya çıktığını anlamaya çalışarak sabredebiliriz veya üçüncü yol olarak ta öfke duygumuzu kontrol altına almaya çalışabiliriz. Öfkeye neden olan duruma karşı sabretmek de bir anlamda öfkeyi kontrol altına almak anlamına gelmektedir. Bu açıdan baktığımızda öfkeyi kontrol altına almak veya neden olan davranışa sabretmek, öfkeyi bastırmaktan ayrılmaktadır. Öfke uyandıran bir davranışla karşılaştığımızda içimizde öfke duygusunun uyanmasının normal ve doğal bir içsel davranış olduğunun altını çizmemiz gerekmektedir. Duygularımızın bastırılması duygusal birikmelere neden olup, daha sonra benzer durumlarla karşılaştığımızda duygusal

patlamalara da yol açabileceği için uygun bir tepki olarak değerlendirilmemektedir. Öfkeyi kontrol altına almaksa, öfkeye neden olan durum ya da davranışı görmezden gelmeyi değil tam tersine o durumu anlama davranışını içermektedir.

c) Trafikte Öfke Kontrolü

Öfkemizi kontrol edebilmek için bizde öfke uyandıran davranışın sebebini anlayıp söz konusu davranışın kasıtlı olarak yapılıp yapılmadığı, sürekli bir davranış olup olmadığı, yapan kişinin bağlamı (örneğin acemi şoför mü vb.) gibi hususlarda bir yargıda bulunarak sabretme davranışlarını sergileyebiliriz. Sebebini anladığımız davranışlar öfkemizin yatışmasında yardımcı olan davranışlardır. Davranışın sebebini anlama veya empati yapma bu noktada yararlı olabilecek davranışlardır. Kendimize şu soruları sorabiliriz: Acaba benzer bir hatayı ben de yapar mıydım veya geçmişte yaptığım oldu mu? Acaba bu davranış istemsiz bir şekilde yapılmış olabilir mi? Böyle bir hatayı çok yakın bir tanıdığım yapmış olsaydı ona karşı ne hissederdim ve ne yapardım? Bu davranışı yapan kişi, yaptığı davranışın bana ne hissettireceğini tahmin edememiş olabilir mi? Trafiği tehlikeye düşüren bir davranışsa ve sürekli yapılan bir davranışsa, öfkelenip sürücüyle karşılıklı münakaşa etmek yerine, yetkili mercilere durumu bildirmek mi gerekir? Bu ve benzeri sorular öfke duygumuzu kontrol edebilmemize yardımcı olabilecek sorulardır.

Bizden kaynaklanan hatalarda trafikteki diğer sürücülerin bize karşı öfkelenmeleri durumunda ise genel olarak iki tepki verilebilir. Ya diğer sürücülerin bize gösterdiği tepkiye biz de öfkeyle karşılık veririz ya da karşımızdaki insanın öfkesinin nedeni olan davranışımızı gözden geçirip karşımızdaki kişiye hak verebiliriz. İkinci seçeneği seçtiğimizde özür dilemek ve hatalı davranıştan vazgeçmek ortamı sakinleştiren ve sağlıklı trafik ortamını oluşturan bir davranış olacaktır. İlk seçeneği seçtiğimizde ise öfkeye öfkeyle karşılık vermek, üstelik soruna neden olan bizim hatalı davranışımızken, işleri oldukça karmaşık bir noktaya sürükleyebilmekte ve trafikte ardı ardına hatalı davranışların ortaya çıkmasına neden olabilmektedir.

Trafik psikolojisi ile ilgili yapılan çalışmalar insaf ve vicdan sahibi olan kişilerin trafikte öfkeli davranış sergilemediklerini ortaya koymuştur. Süratli, tehlikeli ve kurlsız araç kullanma gibi davranışların bu karakter özelliklerine sahip kişilerde daha az ortaya çıktığı yapılan araştırmalarla gösterilmiştir.

Öfke doğuştan geliyorsa kontrol edilebilir mi? sorusuna cevap bulmamız gerekir. Şu bir gerçek ki öfke duygusu ortadan kaldırılamaz. Ancak kontrol edilebilir ve yönetilebilir. Hem dinimizde hem kültürümüzde öfkenin kontrolü ile ilgili, bazıları modern psikolojide de kullanılan tavsiyeler bulunmaktadır. Örneğin bir hadiste, öfke ateşe benzetilerek ateşin su ile söndürülebileceği, bu nedenle öfkelenen kişinin abdest alması tavsiye edilmiştir. Başka bir hadiste ise öfkeli kişi ayakta ise oturması, öfkesi hala geçmediyse yatması tavsiye edilmiştir. Buradan anlaşılması gereken şey bize öfkeli hissettiren durumu, ortamı değiştirmemiz gerektiğidir. Örneğin araçla giderken herhangi bir nedenle öfkeleniysek ve öfkemizin kalp atışımızı hızlandırdığını hissettiysek, uygun bir yerde mola verip sakinleşmek yararlı bir davranış olacaktır. Öfke anında yapılabilecek başka bir davranışsa içimizden veya yüksek sesle 10'a kadar saymak ve nefesimizi düzenleyerek içimizden sayarken düzenli bir şekilde nefes alıp verme davranışdır. Ayrıca "Acaba karşılaştığım durumun başka bir açıklaması olabilir mi?" sorusunu kendimize sormak da öfkemizi kontrol edebilmek için faydalı olacaktır.

Şeyh Sadi Şirazi'nin öfke ile ilgili söylenmiş "Öfkenin ateşi önce sahibini yakar; sonra, kıvılcımı düşmana ya varır, ya varmaz." sözü ile, Voltaire'nin "Öfkeli bir adamı susturmak istiyorsanız önce siz susunuz." sözü bu konuda dikkate değer sözlerdir. (Öfke yönetimi videosu izlenecek.)

4. Empati

a) Empati Kavramı

Empati, kişinin karşısındaki bireyin duygularını anlaması ve davranışlarını buna göre düzenlemesi olarak tanımlanabilir. İnsanın olduğu her alanda kişiler arası ilişkilerden bahsetmek mümkündür.

İş hayatımızda, arkadaş ilişkilerimizde ve her türlü sosyal ortamda başkalarıyla iletişim kurarız. Kurduğumuz iletişimde empati kavramı çok büyük bir öneme sahiptir. Kendi arzu ve isteklerimizi, muhatap olduğumuz diğer insanların arzu ve istekleri ile çatışmadan gerçekleştirebilmemiz için bu kavrama ihtiyaç duymaktayız.

Kara yolunda sürücüler diğer taşıt sürücüleri ile iletişim halindedirler. Kurulan bu iletişim zaman zaman iletişim çatışmalarına dönebilmektedir. Trafikte olduğumuz zaman diliminde diğer sürücüler tarafından yapılan kural ihlalleri, kasıtsız olarak yapılan hatalar ve özellikle saygı ve hoşgörü kavramlarının olması gerektiğini düşündüğümüz durumlarda karşımızdaki kişiden saygı ve hoşgörü görememek bizde öfkeye sebep olabilmektedir. Öfke ise trafikte yapılan kural ihlalleri ve hataların ana sebebi olarak nitelendirilebilir.

Örneğin, bir ara yoldan ana yola girmek istediğimizde, diğer taşıt sürücülerinin bize yol vermelerini bekleriz. Eğer sürücüler bizim bu beklentimize karşılık gösterip, yol vermezlerse birden öfkelenip, korna çalma, aracı agresif kullanma gibi öfkeli davranışlar gösterebilmekteyiz. Yaya olarak trafikte bulunduğumuz zamanlarda ise yaya geçitlerini kullanarak karşıdan karşıya geçmek istediğimizde, taşıt sürücülerinin bize yol vermemesi durumlarıyla karşılaşabilmekteyiz. Bu tür durumlar yaya olarak bizi öfkeli olmaktadır.

b) Trafikte Empati

Buraya kadar trafikte bizleri öfkeliendiren bazı durumlara ilişkin örnekler verilmiştir. Bu noktada empati kavramının üzerinde durmak gerekmektedir. Diğer sürücü ve yayaların trafikte sergilemiş oldukları hatalar bizleri öfkeliendirebilmekte, ancak benzer hataları kendimiz yaptığımızda bu hataları önemsenmeyecek davranışlar olarak görebilmekteyiz. Bir örnek ile açıklayacak olursak, yaya olarak karşıdan karşıya geçmek istediğimizde taşıt sürücüleri yol vermezlerse onlara öfkelenmekteyiz. Tam tersi olduğunda ise, yani aracımızda kara yolunda seyrederken karşıdan karşıya geçmek isteyen bir yaya gördüğümüzde, aracımızın sürati, arkadan akan trafik ve fark etmemek gibi bahanelerle yayalara yol vermeme durumunda kalabilmekteyiz. Hâlbuki yayaların kara yollarını kullanacakları alanlar taşıt sürücüleri için belli tabelalarla işaretlenmiştir. Araç sürücüsü olarak bu işaretlere uymakla yükümlüyüz.

Yukarıdaki örnekte olduğu gibi yaya iken kendisine yol vermediği düşüncesiyle taşıt sürücülerine kızan bir kişi, kendisi sürücü koltuğuna oturduğunda yayalara yol vermeyebilmektedir. Bu durum empati eksikliği ile açıklanabilir. Empati kendimizi bir başkasının yerine koyup onun duygularını anlayabilmek olarak tanımlanmıştır. Başka insanlarla ilişki içerisinde olduğumuz trafik ortamında sürücü ve yayaların haklarına saygı gösterebilmek ve düzenli bir trafik ortamı oluşmasına katkı sağlayabilmek için empati gösterme davranışına da sahip olmamız gerekmektedir.

5. Trafikte İletişim

Sürücünün diğer sürücülerle veya yayalarla trafikte iletişim kurması trafiğin olmazsa olmazlarından biridir. Burada iletişimin bütün kanallarını devreye sokarak iletişim kurmak trafiği inanılmaz rahatlatacaktır. Trafikte başkalarında hata bulmak ve bu hataları kendi hatalı davranışlarımızın ve öfkemizin bahanesi olarak kabul etmek toplumsal bilinçaltımızla uyumlu değildir. “İğneyi kendine çuvaldızı başkasına batırmak” deyiimi başkalarında hata aramadan önce kendi tutum ve davranışlarını gözden geçirmeyi ifade etmektedir. Trafikte diğer sürücü ve yayaların kendi davranışlarımızdan nasıl etkilendiğini ve neler hissettiklerini anlamaya çalışmamız önemli bir beceridir. Bu beceriyi sergilemek trafikte istediğimiz sağlıklı ve düzenli ortamın oluşmasına katkı sağlayacaktır. (Empati videosu izlenecek.)

6. Trafik Görevlileri ile İletişim

Trafikte yalnız olmadığımızı unutmamamız gerekir. Kara yolunu diğer insanlarla birlikte kullandığımızı, bir şekilde o insanlarla zaman zaman diyaloga geçerek iletişim kurduğumuzu aklımızdan çıkarmamamız gerekir. Ayrıca denetim görevi verilmiş trafik görevlileri ile de iletişim

içerisinde olma zorunluluğumuz vardır. Hem trafik görevlileri hem de diğer sürücülerle karşılıklı saygı ve anlayış içerisinde iletişim kurmamız trafiğin akışını düzgün hale getirebileceği gibi olası tehlikeleri de engellemiş olacaktır.

Trafik görevlileri ile iletişimde de ben dili önemlidir. Trafikte zaman zaman araç sürücülerinin, rutin kontroller ve benzeri durumlarda görevlileri suçlayıcı tavırlar sergiledikleri görülmektedir. “ne gerek var”, “benim her şeyim tam” gibi düşünceler ben merkezci düşünce tarzının ortaya koyduğu düşüncelerdir. Sürücüler trafikteki görevlilerin kendilerine sordukları veya talep ettikleri bilgi ve belgeleri verirken bu talep ve kontrollerin trafikte düzeni sağlamak ve kurallara uyulmasının azami şartlarını oluşturmak amacıyla yapıldığını düşünmelidirler.

İletişimde karşılıklı bir etkileşim olduğu unutulmamalıdır. Nezaket, açıklık ve saygılı bir üslupla kurulan her iletişimde karşıımızdaki kişiden de benzer tutum ve davranışları göreceğimizi, aksi durumda da olumsuz tutumlarla karşılaşacağımızı bilmeliyiz. Empati ile ilgili başlıkta belirtildiği gibi, kendimizi zor şartlarda görev yapan ve birbirinden farklı karakterlerdeki kişilerle muhatap olan trafik görevlilerinin yerine koyup davranışlarımızı ona göre ayarlamalıyız.